

Dördüncü mektubu da neşrediyoruz..

Ahmet Rıza B. in yanında bulunanlar
harbiye nazırlığı meselesini anlatıyorKarabekir Pş.nın
İddiaları

Milli mücadele senelerine ait "Millîci" imzalı gazetelerde neşredilmekte olan yazılar beklenilmedik bir münakaşa açılmasına ve sile teşkil etti. "Millîci", Celâlet'in Arif Beyin Erzurumdaki faaliyetinden bahsederken, arada Kâzım Karabekir Paşanın da ismini zikretmişti. Karabekir Paşa, bunu bir fırsat telâki ederek, Celâlet'in Arif Bey meselesini ikinci plâna atı ve uzun zamandan beri kendisinin inandığı anlaşılabilir bir iddiayı ileri sürdü: Milli mücadelede önyak olduğunu söyledi. Ondan sonra da arkası sıra, gazetemize yolladığı mektuplarla bu iddiasını tevsik etmeye çalıştı.

Karabekir Paşanın "vesika" larını okuyan karilerimiz, bunların ne dereceye kadar iddiasını isbata yardım ettiğini görmüşlerdir. Karabekir Paşanın mektuplarında mevzu ile alakası olan tek bir nokta, Gazi Hazretlerini Şişideki evlerinde ziyaret etmiş olmalarından ibarettir ki nihayet bu da bir şey isbat etmez. Osmanlı imparatorluğunun enkazı üzerine yeni bir millî devlet kurma kararını almış olan büyük Reis, her gün bir çok ziyaretileri kabul etmekteydi. Bunlar arasında bir ceneral ile de görüşmüş olabilir. Bundan millî mücadeleye önyak olduğunu iddia ya kadar ileri gitmek, en hafif tabiriyle, hodbinlikten başka bir şey olamaz. Eğer bu, yalnız bir Paşanın hodbinliği derecesini geçmeşeydi, zaten efkârı umumiyeğin halında verdiği hükmi bir defa daha teyit etmekten başka bir neticesi olamazdı. Fakat Kâzım Paşa, bu iddiası tarihimize aykırı bir dönüm vermek istiyor ki buna mahal vermemek, bugünkü neslin gelecek nesle borçlu olduğu bir vâzifedir. O zaman hadiselerin içinde de bulunanların ifadelerine göre, Kâzım Karabekir Paşa Erzurumda iken bile millî hareketi benimsenmekte çekinmiştir. Kaldı ki millî mücadele Şark cephesi, Garp cephesi, Cenup cephesi değil, müstakmil bir millet yaratmak meselesidir ki o zamanki keşmekeş içinde bu derece muazzam bir iş ancak Gazi ayarında bir adamın havsalasına sığabilir. Bunu düşünen, programını tanzim eden, adım adım takip ve tatbik eden Gazidir. Tarihinde hiç bir hâdisesi, Türk millî mücadelesi kadar bihakım bir adama mal edilmemiştir.

Bir enkaz yığılımdan mamur bir vatan yaratmak, onun içinde kendî makkadderatına hâkim bir Türk milletini yaratmak - bu, o günün felekleri arasında ilk defa Gazinin gözleri önünde belirmiş bir hayaldir. Onu hakikate çeviren de Gazinin dehasıdır. Bunu yaparken, bir takım kumandanların şu askerî cepheye, bir takım siyaset adamlarının da bu siyaset cephesinde yardımları olabilir. Fakat bir küll teşkil eden o büyük eserin mimarı odur. O derecede ki Milli hareketimizin ismi onun ismine iktisad edilerek bütün dünyada "Kemalist hareketi" ismini almıştır.

Lausanne konferansı millî mücadeleye hayatımızın çok ehemmiyetli bir safhası olduğuna kimsesüphe edemez. Gazinin arkadaşlarımızdan biri olan İsmet Paşanın da Lausanne konferansındaki rolünün ehemmiyeti aşikârdır. Kâzım Karabekir Paşanın Şark cephesindeki mesaisinden bahsederek ileri sürdüğü iddia karşısında İsmet Paşaya ait bir hâtrâ tekrar hâfızamda canlandı:

Çetin müzakerelerden sonra Lausanne konferansı muvaffakiyetle sonuçlanmış ve sulh muahedesi imzalanmıştı. İmza akşamı, altı yıldan beri İstanbul'da mesaisini geçiren İsmet Paşaya ait bir tebrik etmeğe mektubu, Paşa, Tevfik Kâmil Be-

KÂZIM KARABEKİR PŞ. NİN BİR
İDDİASI DAHA ÇÜRÜK ÇIKTIAhmet Rıza merhum kabinesini
nasıl teşkil etmek istiyordu?

(Kâzım Karabekir Paşanın gazetede çıkan mektuplarındaki bir iddiası hakkında, dün eski İstanbul Mebusu Ali Rıza Beyden şu mektubu aldık. Aynen neşrediyoruz.)

"Efendim; Bugünkü Milliyet gazetesinde Karabekir Kâzım Pş.nın mektubunu okudum. Milli mücadele safahatına taallük eden tarihi bir hâdisenin mavak'a mutabik bir şekilde ifade edilmediğini gördüm. Tarihi vak'aların Kâzım Karabekir Paşa tarafından tahrif ve ta'yirine, pek yakın bir şahidi bulunduğumdan, gönlüm razı olmadı ve olamaz. Efkarı umumiyevi tenvir için bu noktayı şu mektubumla izaha mecbur oluyorum. Karabekir Paşa mektuplarında: "23 mart 335 Mustafa Kemal Paşanın Ahmet Rıza Beyle görüşerek müşarunileyhin riyasetinde İstanbulda bir kabine teşkilini ve ken dilerinin Harbiye nazırlığına geçmesini ve benim de kabinede bir mevki almaklıgımı arzu ettiklerini öğrendim ve İsmet Paşa vasıtasıyla de bu yolda bir teklif aldım." diyorlar.

Sabık âyan reisi merhum Ahmet Rıza Beyle, Darphane müdürü Ali Cemal Bey delâletile harbi umumi esnasında dostluk tesis etmişim. Bu münasebetle kendilerle zaman zaman temas ediyor, Mondros mütarekesinin memleketi getirdiği felâketi izale esbabını düşünüyör ve mesele etrafında görüşüyorduk.

Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin Yıldırım orduları grup kumandanlığından istifasından sonra İstanbulu terfisinde kendilerile de temasa başlamışım. Bittabi merhum Ahmet Rıza Bey bu temasından haberdardı. 334 kânunusaniinde Ahmet Rıza Bey gün beni nezdine çağırarak Tevlik Paşanın ihtiyarlığı münasebetile devlet işlerinin lâyikikle görülememesinden, veliahtlığı zamanından beri dostluğunu muhafaza ettiği Vahidettinin kendisini o günlerde sadarete getirmesinin muhtemel olduğunu söylemiş ve Mustafa Kemal Paşa Hazretlerle görüşmek arzusunun izhar ve bunun teminini benden ehemmiyetle rica etmişim.

Bu arzu üzerine Gazi Hazretlerinin (Devamı 5 inci sahifede)

FENER 2, VEFA 1

Dünkü maçtan sonra Fener en önde
şampiyonluğa doğru yürüyor

Vefa kalecisi Fenerin bir hücumunu keserken...

Dün lik maçlarına devam edildi, Kadıköy ve Taksim sahalarda müteaddit maçlar yapıldı. Fenerbahçe stadında sabahın küçükler maçlarından Kasımpaşa, İstanbulspor gençleri oynadılar ve İstanbulspor gençleri bir saat zarfında yaptıkları bir golle maçı kazandılar. İkinci karşılaşmada, Fenerbahçe, Vefa B takımları arasında idi. B takımları içinde oldukça kuvvetli bir takıma malik bulunan Vefalılar, kümede en son mevkiye bulunmaları dolayısıyla, bu defa hiç olmazsa iyi bir netice almak için kuvvetli bir takımla Fenerin karşısına çıktılar. Bir buçuk saatlik müddet zarfında Fenerin sekiş golüne mukabil bir tane olsun yapamayan Vefalılar, mütemadiyen sert oynamak, favi yapmaktan başka, üstelik hakeme de itiraz ediyorlardı. Oyunun ikinci devresinde hakem Fenerden Avniyi, Vefadan da iki oyuncu çıkarmıştı, orta hakları Münir çok sert oynuyor ve hakeme de itiraz ediyordu. Fenerbahçe B takımı bugün gene cidden çok güzel bir oyun oynadı ve bir çok birinci takımlarımıza örnek olarak derecede paslı ve seri bir oyun göstermişlerdir.

Yin arkasında yalnız oturuyordu. Ve yorgundu. Kendisini tebrik edince bana demişti ki:

— Gazinin eseridir. Yapacak tek bir işim kaldı: Eserini götürüp şefimin ayaklarına koymak...

Kâzım Karabekir Paşanın haris hodbinliği karşısında İsmet Paşanın samimi tevazuu bugünkü ve yarınki nesil Türkler için daima üzerinde intibahla durulacak bir mevzudur.

Ahmet ŞUKRU

Kümelinde bugünkü dereceleri hep galibiyetle en önde ve şimdiye kadar yedikleri iki gole mukabil otuz altı gol atmışlardır.

Üçüncü maçı Anadolu, Beylerbeyi takımları yaptılar. Bu maçın birinci devresi ekseriyetle Anadolu'nun hâkimiyeti altında geçti. İlk anlarda Anadolu müdafisi, Beylerbeyi muhacimle rinden birisini hatâlı bir şekilde düşürdü ve hakem Kemal Bey, Anadolu aleyhine penaltı cezası verdi. Bu suretle birinci golü Beylerbeyiler yapmışlardı. Golü müteakip, Anadolu muhacimleri derhal Beylerbeyi müdafisini tazyik etmeye ve srasie arka arkaya dört gol yapmağa muvaffak oldular. İlk gollerine bir ikincisi de ilâve eden Beylerbeyi, birinci devreyi 4-2 mağlûp bitirdi. İkinci devrede hakem Beylerbeyi oyuncularından birisini sahadan ihraç etmiş ve on kişi kalmışlardı. İki tarafın mukabil aktarılarla geçen bu haftayda Anadolu bir kornerden gelen, diğeri de orta muhacimin güzel bir şütünü tevkif edemiyen kalecinin hatâsile iki gol daha yapması ve 6-2 galibiyetle bitirdi. Son maçı günün ve senenin en mühim karşılaşmalarından Fenerbahçe - Vefa takımları yapacaklardı. Hakem Fethi Tahsin Bey. Takımlar.. Fenerbahçe: Hüsamettin Fazıl Yaşar Esat Filcret Cevat Şaban, Reşat, Zeki, Muzaffer, Niyazi Vefalılar: Halûk Sa'im Halil Namık Lütfi Süleyman Mustafa Enver Gazi Cemil Muhtesem Beylerden teşekkül etmiş. Saat 17 buçukta Vefalılar hücumu ile oyuna başladılar. Üçüncü dakikada Reşadın çok güzel bir şütünü kaleci güçlüğüle (Devamı 5 inci sahifede)

Adli teşkilât

Yeni lâyhada ne gibi esaslar var?

Yeni adli teşkilât kanunu meclisin bu devresinde müzakere ve kabul edildiği takdirde kısmen bu sene kısmen de gelecek sene tatbikına başlanacaktır. Kanunun bu sene tatbik edilecek kısmı münferit hâkimlik usulüdür. Eylül'den itibaren bütün Türkiye'de ilk mahkemeler tek hâkimli olacak, bir çok vilayetlerde mahkeme adedi arttırılacak, münferit mahkemeler kadrosuna da yeniden 300 hâkim ilâve edilecektir. İstinaf mahkemeleri teşkilâtının 1934. senesi haziranından itibaren tatbik edileceği anlaşılacaktır. Bu sene 5500 kuruş maaş hâkimlerden barm kanunu mucibince terfi zamanı gelmiş olanlar 7000 kuruş terfi ettirilecektir. Gerek münferit hâkimlik teşkilâtı ve gerek hâkim maaşlarına yapılacak zam için adliye bütçesine bu sene 400 bin lira zam yapılması muhtemeldir.

Ali Rana B. geldi

Tetkikat yapan müte-hassıslarla görüşecek

Ali Rana Bey

Gümrük ve İhbarlar Vekili Rana Bey dün Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Vekil Bey İhbarlarda yapılacak islahat hakkında tetkikatta bulunmakta olan mütehasıs heyetle görüşecektir. He yet tetkikatını bitirmiş ve raporlarını yazmağa başlamıştır. Bu raporlar Ali Rana Bey huzurunda münakaşa edilecek mütehasıs heyeti bu münasebetle izahata verecektir.

4üncü mektubuda
Neşrediyoruz

Kâzım Karabekir Paşadan, gön derecesini bildirdiği dördüncü mektubu da dün aldık. Srasıyla cevap vermek ve hakikatin tamamen anlaşılmasını mümkün kılma hakkımızı muhafaza ederek bu mektubu da aynen ve tamamen 8 inci sahifemizde neşrediyoruz.

Mazhar Müfit Bey

Yalnız Kâzım Karabekir Paşanın bir çok iddiaları münasebetile, Erzurum kongresinde bulunan Mazhar Müfit Beyden, kongrenin hangi şerait dahilinde açıldığını gösteren sayıyı dikkat bir mektup aldı. Okuyucularımız bu mektubu da 8 inci sahifemizde "Ankara lının Defteri" sütunlarında bulacaklardır.

Celâl Bey dün rıhtımda istikbale gelenler arasında

İktisat Vekili geldi

Celâl B. bugün Ticaret odasına gelecek, akşama Ankara'ya dönecek

İktisat vekili Celâl Bey refakatinde bulunan Hariciye müsteşarı Numan Rifat ve Harici ticaret ofisi müdürü Cemal Beylerle birlikte dün Seyrüsefain idaresinin Ankara vapuru ile Atınadan şehrimize gelmiştir. Vapur biraz gecikmiş ve saat 16 da Galata rıhtımına yanaşmıştır. Celâl Bey rıhtımda vali Muhittin Bey, kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, Polis umumi müdür vekili Muammer, C. H. firkası idare heyeti reisi Cevdet Kerim Nemlizade Mitat Beylerle Yunan General konsolosu M. Kapsolis, Muhte-

lit Mübadele komisyonunda Yunan başmuharrası M. Fokas ve iktisat mehafiline mensup bir çok zevat tarafından karşılanmış ve bir müfreze polis tarafından selâmlanmıştır. Celâl Bey yolcu salonundan çıkarken sokakta biriken halk tarafından alkışlanmıştır. Celâl Bey bugün Ticaret odasına giderek oda erkânı ile Türk - Yunan ticaret mukavelesi etrafında görüşecek ve akşam Numan Rifat Beyle birlikte Ankara'ya gidecektir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Sıhhat vekâleti teşkilâtında bazı yenilikler..

Kadro darlığından terfi edemiyenlerin hakları gözetiliyor

ANKARA, 12 (Telefonla) — Sıhhat ve içtimai muavenet vekilliği bir memurin ve teşkilât kanun lâyhısına hazırlanarak icra vekilleri heyetine tevdi etmiştir. Dün meclise sevk edilen bu teşkilât lâyhiasında bazı yenilikler göze çarpmaktadır. Vekâletin bu yeni teşkilâtı tatbik için bugünkü bütçesinde 43090 liryaya ihtiyaç vardır.

Bu meyanda Hıfzıssıhha umum müdürlüğünde bir sıhhi mühendislik şubesi ihdas olunmuştur. Vilâyetler sıhhat ve içtimai muavenet müdürleri öteden beri üç sınıf ve derece üzerindedir. Barm kanunu ile bu sınıfların derece ve maaşları muhafaza edilmiş ise de 1476 numaralı kanuna birinci ve ikinci sınıf müdürlerin maaşları birleşmiş ve bu suretle sıhhat müdürleri arasındaki sınıf farkı kalkmış olduğundan, sınıf farkını temin için birinci sınıf on sıhhat müdü rünün maaş dereceleri birer derece yükse ltilmiştir.

Hükümet tabipleri de bugünkü teşkilâtta üç sınıftır. Bu sınıf için barm kanunu ile kabul olunan maaşlarla sınıflar üzerinde bir tahavvül yapılmamıştır. Halbuki mevcut tabiplerin ekserisi kademli olup, kadro müsait olmadıktan 929 dan beri sınıfları ve maaşları verilememekte idi.

Bu sebeple hükümet tabipleri kadrosuna hâlel gelmek üzere yalnız birinci ve ikinci sınıf hükümet tabiplerinin kadro adedinin yükseltilmesine mecburiyet hasıl olmuştur.

Elyevm küçük sıhhat memurları da bugüne kadar kadro darlığı münasebetile terfi görmemişlerdir. Bunlardan küçük sıhhat mekteplerinden çıkması olan lar haklarını elde edememekte idiler. Bu maksatla birinci sınıf küçük sıhhat memuru kadro adedi tezyit edilmiştir.

Ali mektep mezunu olan ve bir meslek sahibi bulunan hastaneler ve sıhhi

Sıhhat ve içtimai Muavenet vekili Refik Bey

müesseseler bageozacılarına barm kanunu ile azami 25 lira maaş kabul edilmiştir. Halbuki barm kanununun 7 inci maddesi, devlet hizmetine girecek all mektep mezunlarını on birinci dereceye kabul edileceklerini âmir olduğu gibi, eczacıların diğeri bir suretle de terfi leri mümkün olmadıktan, maaş dereceleri ve sınıfları barm kanunu esasatı dahilinde bu yeni teşkilât lâyhiasında tedvin olunmuştur. Zonguldak hastanesi rontgen mütehasısı derecesi 7 inçye çıkarılmıştır. Vekâlet sicil ve memurlar müdürlüğü ve muavinin dereceleri bi-

(Devamı 5 inci sahifede)

Bugün Başladık

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Şimdiye kadar on lisana tercüm e edilmiş olan bu harikulâde eseri "Milliyet" sütunlarında bugünden itibaren takip ediniz. Bu ronmanda bir çok meşahirin isimleri de geçiyor: İngiliz veliahtı, Charlie Chaplin, Dr. Freud, rejsör Grifthe ve saire...

Eseri şimdiye kadar bir çok romanları itina ile Türkçeye çevirmiş olan Kâmrân Şerif'in kaleminden okuyacaksınız ve aslını okuması kadar haz duyacaksınız.

Yıldızdan Ordu Köşküne

Sultan Hamidin tahta çıkışından indiği güne kadar geçen esrarlı ve müheyhip vakaları ikinci sahifemizde takip ediniz.

Yıldızdan Ordu Köşüne

Yazan: S. N.

Her hakkı (Milliyet) indirdi.

Abdülhamid'i Çıldırtan üç kitap

Bu, üç kitapta nelerden bahsediliyor? - Osmanlı imparatorluğunun temeli sarsılmış, çöküyordu; fakat halifeliğin rolü, temeli çürüktü? - Abdülhamidin, "mahut" dediği Mısır kadısı kimdi?.

Babülâde, isimden bahseden kitabı, İspanyol Yahudinin eseri, Faslı müfessidin hezeyanname gibi bühtanlara, iftiralara karşı etraftı ve müasir cevaplar hazırlanması için, Sudur'dan Ziyaeddin Molla Efendi ve Kitabî Şehriyârî Bursalı Hacı Ahmet Efendi ile...

Başkâtib, durdu, elile Ahmet Mitat Efendiyi gösterdikten sonra bana işaret etti: - Efendi Hazretleriyle zatâlinizden mürekkep bir komisyon teşkilini, ve iftiraları birer birer ret ve tekziple müdafaa kılıklı cevaplar hazırlanmasını emri erade buyuruyorlar. Bu cevaplar hazırlandıktan sonra atabei seniye arz edilecektir.

Tahsin Paşa, devamla: - Arzu ve irade buyurulan esas nokta, makâmî hilâfetin kadri şerefinin müdafaa ve dermeyan edilen "otuz sene, hadisîl çürütecek âyetler ve hadisî şerifler gösterilerek o halin ve müfessit kimselerin inat ve iddialarının sureti kat'iyede reddi olup gerek kitapçabası ve gerek Ziyaeddin Molla Efendi bu hususlarda küllî malûmat ve ihata ve ihtisâs sahibidirler. Kitâphane Hümayunda, istenilen kitaplar mevcut olduğundan, sizin ehliyetiniz de malûmu âli olduğundan birlikte çalışarak nihayet bir hafta zarfında reddiyenin ihzar ve arzolanması emfendimizin fermanı hümayunları muhtezasından; dedi.

Bu emir ve iradeyi aldıkları sonra Mitat Efendi ile birlikte kitapçı Hacı Ahmet Efendinin dairesine gittik. Orada, ikinci kâtip İzzet Paşa vastasıyla padişahın iradesini almış olan Ziyaeddin Molla Efendiyi bulduk.

Kitapçabası Ahmet Efendi, "Abdülhamidi çıldırtan üç eser", i, çekmesinden çıkararak ortaya koydu: 1 - Fransızca: "Nouveaux Sultan des Arabes - Arapların yeni Sultanı" 2 - Arapça: "Essiyasetü'sşer'iyye fi siyasetü'r-râi ve sendetü'rriyye" 3 - Ettahrifüssahifi fi Kitâbü'sşer'rif..

"Arapların yeni Sultanı, Mösyö Al Nino namında İspanyol bir Kıralı Müsevi tarafından Fransızca yazılmış üç yüz sayfalık bir kitaptır. Münderecatın hülasası şu idi: Bütün Arapların itihâz etmeleri. - Nüfuzu, bu büyük câmiaya hâkim ve samil olmak üzere, ummun reyile seçilmiş bir hükümdarları olması. - Hükümet Merkezinin Mısırda bulunması. - Esasen hiç bir hakka ve sebebe müstenit olmayan ve son Abbasi ailesinden Mısır Hükümdarı Tombayî idam ve miskin mütevekkil Aliyüllâhı İstanbul'a sevk ve izam suretyle Türklerin 922 tarihinde gassettikleri ruha-

ni riyasetin, bazı emanetlerin bekçiliğinden başka bir vazifesi olmadığı. - Bu ruhani reisliğin, Romadaki Papalık, Kudüsteiki Patriklik, Acmiyazindeki Katokigosluk gibi bir makam olarak Mekke, ve yahut Medinede tesisi lüzumu. . .

Bunların her ecnebi devlet tarafından kasten yazıldığı muhakkaktır. "Essiyasetü'sşer'iyye fi siyasetü'r-râi ve saadetü'rriyye", namındaki mühim eser, eski Osmanlı Hükümetinin züğürt tesellisi kabilinden Mısırda bulunduğundaki "Kadiyülkuddatlık", mevkiini işgal eden Bereket Zade Abdullah Cemaleddin Efendi tarafından telif olunmuştu. Mısır fevkalâde komiserliği kâtiplerinden Arif Bey bu eseri, nesredilmiş elde etmeğe muvafak olarak sureti mahsusada hünkâra takdim etmişti.

254 sayıfadan ibaret olan bu kitap, sonradan meşhur muharrir Asmağî Efendinin kalemile tercüme edilerek basılmıştır. Bereket Zade Cemaleddin Molla Efendi merhum, ülema sırfı içinde geçekten âlim, hattâ allâme denecek değeri bir sima idi. Kanaatlerini hiç çekimden söylediği için doğru sözlülükle şöhret almıştı.

Cemaleddin Molla Efendi, Mısır'dan evvel Şarkî Rumeliye gönderilmişti. Orada cemaati islâmiye riyasetinde bulundu. O vakit saraya, Babmeşhar'da gönderdiği arizelerde, lâyhâhalarıda, mahallî Türklerin haklarını korumak için yazmadığı kalmamıştı.

Bulgaristandaki müessesatın ve vakıf akarlarının mahut "Evkafî Hümayun Nezaretini", bataklığından kurtararak "Mahallî İslâm Cemaati", namına terk ve devrolunmasını yazmıştı. Bu şeklin ileride ahalîye mühtesep bir hak temin edeceğini anlatmak istemiş ve bunun idari, siyasi, ser'î tatbik tarzlarını da göstermişti.

Merhum, Mısır'a Kadi olup gittikten sonra da böyle mahallî meseleler ve millî hakları müdafaa eden gerî durmamıştı. Mısır'da, seneli milyonlarca lira varidat getiren bir çok vakıfların hesabı görülmüştü. Acı acı şikâyet etmiş ve Mısır vergisinden bile devletin pek çok miktarda alacağı olduğunu resmi vesikalar göstererek saraya, Babülâliye bildirmişti. Sarayın, Babülâlinin irtikâp ve irtisâs yüzünden bütün bu "maruzat", hasırları edilmmişti.

Bu sebeplerden Abdülhamidle arası iyi değildi. Bir ay kadar olsun İstanbul'a gelip gitmek için kaç defalar izin istediği halde verilmedi. Nihayet, Mısır'da öldü, İmam Şâfiî makberesine defnolundu. Merhum, kitabında: "Men ihtecbe annısını lem yahtecip annâni, ve: Efdalü'lcihâdi kelimetü halikin inde sultanin câirin." Hadisî şeriflerini yazarak: "Korkaklık veyahut gurur yüzünden saraylarında saklanarak halk ile tomanstan çekinen kimselerin, yani padişahların cehennem ateşinden saklanamayacakları, ve: "Cihadın en faziletlisi zalim sultanlara cesaret göstererek çekinmeksiz hak sözü söylemek olduğununu, izah etmiş ve bu sırada münasibet getirerek "Elhilâfeti min bâ'di selâsine senetin.. Hadisî şerifini irat ile son peygamber olan Hazreti Muhammetten sonra hilâfetin ancak otuz seneye münasir bulunduğunu daha gelen ve gelecek, - yerinde ve doğru bir tabirle - halifelik iddia edenlerin ve edeceklerin hepsinin "sahte halife", olduklarını yazmıştı.

(Devamı var)

Yarın: Ahmet Mitat Efendi ne diyor? - Çıplak resimli İmtihaller, Muhammediyeler! - Basılan mazbatalar. - Mitat Efendinin çetin sualleri Ziyettin Molla Efendiyi düşündürüyor!

HARİCİ HABERLER

Almanya konferansı bırakıp giderse

İngiliz harbiye nazırı Almanyanın tavır ve hareketini beğenmiyor

LONDRA, 12 (A.A.) — Harbiye nazırı M. Hailsham, Lortlar kamerasında silâhları azaltma meselesi hakkında bazı beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Konferansa yaptığımız teklifler karşısında ve bu tekliflere rağmen Almanya müzakerelere iştirakini imtina edecek, yahut konferanstan ayrılmak olursa kendisine verdiğimiz sözü yerine getirmek için yaptığımız tek lifi reddetmiş ve bundan doğabilecek her türlü mesuliyete hak kazanmış olacaktır.

Almanyanın bızce on makul vaziyet gibi görünen hareket tarzını ittihaz edeceğini hâlâ umuyoruz. Şayet Almanya konferanstan ayrılmak olursa diğer devletler için takip edilecek yolun çok vahim düşüncelere ve endişelere mahal bırakacağı muhakkaktır.

Arkadaşlarımıza danışmış olmayarak ve binaenaleyh sırf şahsî olarak şunu da söyleyebilir ki ben bu vaziyet ten doğacak hukukî neticenin Almanyanın o vakit Versay muahedesi ahkâmına bağli kalmaması ve yeniden silâhlanma hususundaki her teşebbüsün bu muahedeye mugayir bir hareket olacağı fikrinde bulunuyoruz.

Bu şerait dahilinde ise Almanyaya komşu olan devletlerin silâhları azaltma hususunda herhangi bir geniş ve samil tedbir kabul etmeleri çok güçleşmiş olur. Almanya bir silâhlanmaz azaltmayacağı, sizin beğenmediğiniz herhangi bir muahede ile bağli kalıyacağınız, böyle bir muahede imza etmeyeceğiniz, kendi yolunuzda yürüyüp gideceğiniz diyecek olursanız, diğer devletlerin, bilhassa Almanya ile hem hudut olanlar silâhları azaltma yolunda ne yapmak niyetinde olduklarını kendilerinden sorulmasını makul sayacaklarını zannetmiyoruz.

Bu devletlere ve bilhassa Fransaya o zaman silâhlarını geniş miyasta azaltmalarını istilzam edecek bir muah-

hede yapmalarını yahut bu maksatla hazırlanacak mukavelelerin müzakeresine devam etmelerini tavsiye etmek bu devletlerin ve en ziyade Fransız milletinin itidâline, hüsnü niyetinden ve sabrından haddinden fazla bir şey beklemek ve istemekle bir olur.

— İngiliz teklifleri bu selâmeti tahakkuk ettirip yerine getirmek için yapılmış sağlam bir teşebbüs mahiyetindedir. Ancak biz şimdilik ifa edecek bir vaziyette bulunmadığımız bazı taahhütlere girişmek suretinde sahte bir emniyet duygusu uyandırmaya hiçbir zaman istemiyoruz.

Almanyanın hukukî vaziyette diğer devletlerle müsaviyetinin kısmen Almanyanın tekrar silâhlanması, kısmen diğer devletlerin silâhlarını azaltmaları suretinde tahakkuk edilebileceği yolunda bir düşünce bu hususta bir İngiliz bakımı olamaz.

Ordu mevcutları meselesi

CENEVRE, 12. A. A. — Ordu mevcutları ile celik müfessitler teşkilâtını ve diğer yardımcı askeri teşkilât silâhları azaltma mukavelesinde istihdaf edilen ordu mevcuduna dahil etmeğe karar vermiştir. İngiltere, Belçika, Fransa, Felemenk, Lehistan, Portekiz, Romanya, Çekoslovakya ve Yugoslavya ya karda zikri geçen teşkilât ordu mevcuduna ithali lehinde, Almanya ve Macaristan ise aleyhinde rey vermişlerdir. Türkiye, Avusturya, İspanya, Amerika, Fenlandiya, İtalya, Japonya ve İsveç murahhasları müstenkif kalmışlardır.

M. Schacht'in bir tezkibi

VASHINGTON, 12. A. A. — Volf Ajansı bildiriyor: M. Roosevelt ile M. Hull'un silâhlanma işlerinde Almanyanın hukukî beraberliği istenirken, muahedelerin tadilini talep etmekten vazgeçmesi ve daha itilâfperverane bir vaziyet almazı lâzım geldiğine M. Schacht'ın imna çalıştıktırına dair Amerikan gazetelerinde çıkan bir haber dolayısıyla M. Schacht bazı beyanatta bulunmuş, bu haberin ayduru olduğunu söylemiştir.

Temyiz teşkilâtı

Raportörlerilâvesi için meclise lâyiha verildi

ANKARA, 12 (Hususi) — Temyiz mahkemesi teşkilâtına raportör ilâvesi hakkındaki lâyiha meclise verildi. Lâyihanın esaslarına göre temyizde dâire reisinin havale edeceği dava dosyalarını telif ve bu bapta tanzim edecekleri raporları heyete takririn izah etmek üzere lüzumu kadar raportör bulunacaktır. Raportörler hakimler smüf derecelerine dahil bulunanlardan adliye vekilince tefrik ve millî irade ile tayin edileceklerdir. Raportörlerin vazife görecekları dâireleri temyiz birinci reisi tayin edecektir. Bunların bu vazifede geçirecekleri müddet hâkimlikte geçmiş sayılacaktır. Temyiz istatistiklerine göre 933 senesine 932 den ceza dâiresinden birincisinde 4597, ikincisinde 3059, üçüncüsünde 83,67 dördüncüsünde 10138 ki ceman "26,156 dava devrolunmuştur. Ticaret dâiresinin devri 3207 sayısına balig olmuştur, her ceza dairesine gelen dava sayısının vasatısı hiç bir sene doluz binden ve her dâireden çıkan işin vasatısı itibarıyla yedi binden aşağı düşmediği istatistik cetvellerinden anlaşılmıştır. Bu sebepten temyizde evrakın birikmesi iç çıkmamasından değil, gelen işlerin hepsini sırasile okumağa maddî imkân bulunmamasından ileri gelmiştir. Meclise verilmiş bulunan adli teşkilât lâyihasında temyiz bugünkü vaziyetini düzeltecek esaslı hükümler varsa da bu lâyihanın kanun halini alması ve tatbik sahasına geçmesi zaman meselesidir. Onun içindir ki ceza dâirelerinde birikmiş olan işleri çıkarabilmek maksadile muvakkat tedbirler alınması zarurî görülmüştür. Raportörlerin adedi yirmi beş olacaktır. Bunlar rey ve kararlara iştirak edemeyeceklerdir.

ten sonra, Rükni Bey tarafından Tıp tarihi hakkında bir konferans verilmiş, Tıp talebe Cemiyeti umumî kâtibi Ekrem Bey tarafından da hocalarının ve arkadaşlarının bayram kutlulanmıştır. En son olarak tıp talebesinden Hayrettin Bey söz almış, İstipdat devrinde günah olarak sürülen ve denize atılan tıbbiyelerin hatıralarını tesit için bir dakida susulmasını teklif etmiştir.

Salon bir dakikar sessiz ve hattâ nefessiz kaldıktan sonra Konservatuvâr muallimlerinden Piyaniist Cemal Reşit, Seyfettin ve Sezaî Asaf Beyler tarafından bir konser vermiş, Konservatuvâr muallimlerinden Nimet Vahit H. da bazı parçaları tağannı etmiştir.

Nimet Vahit Hanım pek çok alkışlanmış, konseri müteakip sanatçılara tıp talebe cemiyeti tarafından birer buket hediye edilmiştir.

Merasim - davet edilenlere Cemiyet tarafından hazırlanan hüfeden ikramlar da bulunulmuştur. Sıhhiye Vekili Dr. Refik Bey bayram

Çalınan çelenk

İngiliz yüzbaşısı kırk şiline mahkûm oldu

LONDRA, 12. A. A. — Harp ölüleri abidesine M. Rosenberg tarafından konulan çelenki alıp Tamise nehrine atan yüzbaşısı Sears sulh mahkemesine ve hâkimliğine. Polislerden biri Rosenberg çelenğinin Tamise nehrinden çıkardığı söylemiştir. Hâkim suçlu yüzbaşısı kırk şiling para cezası verdikten sonra demistir ki: yaptığımız bu iş fena ve nezakete aykırıdır.

BERLIN, 12 (A.A.) — Volf Ajansı bildiriyor: Berlin gazeteleri, Londradaki harp ölüleri abidesine Alman murahhası M. Rosenberg tarafından konan çelenkin kaldırılıp alınması hakkında yürüttükleri mütalealar sırasında beynelmilel terbiye ve nezaketi inkârı muadil olan ve her türlü muaseret âdabını ihlâl eden mahiyette bulunan bu hareketten duydukları infialî ifade etmişlerdir.

Kamarada süaller

LONDRA, 12. A. A. — Dahiliye nazırı M. Gilmour M. Rosenberg'in Londraya gelmesi meselesi hakkında Avram kamarasında yeniden birçok sualler karşısında kalmıştır. Mebuslardan birçoğu Trocki ile diğer bazı komünistlerin Londraya gelmelerine muvafakat edilmediği halde bir propagandacı olan Rosenberg'e niçin müsaade edildiğini sorulmuştur.

Londradaki milliyetçi sosyalist merkezi hakkında da nazıra birçok sualler sorulmuştur. Meclis reisi müdahaleye ve başka sualler sorulmasını men'e mecbur olmuştur.

Herriot ne yaptı?

Fransız Başvekilî ile araları açıldı?

PARIS, 12. A. A. — Echo de Paris gazetesinin verdiği bir habere göre başvekil M. Daladier ile M. Herriot aramızdaki şahsî münasibetler, M. Herriot'un Vashingtonda M. Roosevelt ile yaptığı konuşmaların vardığı menfi netice den dolayı gerginleşmiş, vahamet peydâ etmiştir.

Harp borçlarına ait olup geçen birinci kâinada ödenmesi lâzım görünce tediyesi geri bırakılmış olan taksitin tesviyesine mezuhiyet amak ve 15 Haziran taksitinin teci ettirmek için hükûmete tarafar ve muzahir gruplarla müzakereler girişilmiştir.

Vagonlar işi

Mançuryanın verdiği mühlet bugün bitiyor

HARBİN, 12 A.A. — Yeni Mançuri hükümeti tarafından bildirildiğine göre şarkî Çin demiryoluna ait olan ve Sovyetler tarafından zaptedilen vagon ve lokomotiflerin geri verilmesi için tayin edilen mühlet yarın gece yarısı bitecektir. Yeni Mançuri hükümeti şark hududunu kapatmak ve bu suretle Vladivostok limanını demiryolu münakalatından tecrit etmek tehdidinde bulunmakta dır.

Roosevelt gelebilir

VASHINGTON, 12 (A.A.) — M. Roosevelt'in dünya iktisat konferansında hazır bulunmağı şimdiki halde düşünmediği Beyaz sarayda söylenmektedir. Bununla beraber M. Roosevelt'in yakın ahbablarının sözlerine bakılacak olursa kendisinin konferansa iştirak etmek için birdenbire Londra ya gitmesi ihtimal haricinde değil dir.

700,000 işçi çalışacak

BERLIN, 12 (A.A.) — Gazetelerin yazduklarına göre mesai nazırı işsizlere çalışma vastası ve imkânları bulmağa dair hazırladığı mufassal programı nazırlar meclisine vermiştir. Bu programda 700 bin işsiz bir sene çalıştırılması derpış edilmiştir. Yapılacak işler başlıca dahilde iskân edilecek muhacirler için binalar yapılması, kanalların ve münakale yollarının tamiri gibi şeylerden ibaret olacaktır. Bu işler için sarfına lüzum görülen parannı birbucuk milyar tutacağı söylenmektedir. Bu parannın galiba dahili bir istikraz yapmak suretile toplanması çareleri Rayişbank müdürü M. Schacht'in Amerikadan dönmüşünden sonra tetkik ve müzakere olunacaktır.

Bir çatı çöktü

ROMA, 12 (A.A.) — Gazetelerine verdikleri bir habere göre Ancaranp'da bir evin çatısı çökmüş, dört çocuklu bir aile enkaz altında kalmıştır. Bu kaza neticesinde 3 kişi ölmüş, 3 kişi yaralanmıştır.

Gandhinin hali fena

PUNA, 12 (A.A.) — Gandhi gittikçe kuvvetinden düşmektedir. Karnalalelelele Gandhinin yazma gittikçe düşmektedir. Karnalalelelele Gandhinin yazma gittikçe düşmektedir.

SON KİKA

İtirafın göre.

Bir Karabe, beyliği mi kuraçtı?

ANKARA, 12 A. — Hâkimiyeti Milliye son mühtesapının takım boş iddiaları meyaana çıkararak Türk devletin kuruluş tarihi safhasını büsbütün aydınlatmaya yardım ettiğini yazmaktadır. Ha kımıyeti Milliye gazetesi "Kâzım Karabekir Paşanın mühim bir itirafı" başlığı altında yazdığı bir fık rada diyor ki:

Son vesikalardan sarahaten anlaşıyor ki, Karabekir Paşanın aklın dan geçen şey eğer elinden gelirse Şark vilâyetlerinde bir Karabekir beyliği kurmuştu. Bereket ki o bunu dahi yapacak kudrette değildi. Yoksa Anadolu Tavafî Mülûk anarşisi içinde kalacak ve Anadolu'nun parçalanması suikastı bizim kendi elimizde fitleştirilmiş olacaktı. Halbuki, Türk devletin kuruluşu temeli Gazinin bu ayrılık cereyanlarını vaktinde önliyerek müli davayı memleketleştirmesi olmuştu.

Devlete ait binalar

ANKARA, 11 (Telefonla) — Devlete ait ve devlet binası olmak üzere kiralanan binaların yangın dan korunması hakkında Maliye Vekâleti bir talimatname hazırlamış ve bu talimatname Heyeti Ve kilece kabul edilerek neşrolunmuştu.

Teşekkür telgrafları

ATINA, 12 (Milliyet) — Türkiye İktisat Vekili Celâl ve Numan Rifat Beyler, Başvekil M. Çaldarıs ve Hariciye nazırı M. Maksimosa İzmirden çektikleri telgraflarda, Atinada haklarında gösterilen hüsnü kabulden dolayı samimi teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Altay Etnos'u bire iki mağlûp etti

İZMİR, 12 (Milliyet) — Altay takımını İzmirde oynamağa gelen Etnos Yunan takımını bire karşı iki sayı ile mağlûp etti. Golün birini penaltıdan Salt attı.

Bir zelzele daha oldu

İSTANBUL, 12 (A.A.) — İstanbul Kandilli rasathanesi 11 mayıs 1933 perşembe günü saat 12,11, 2 de cenubu garbi istikametinde len şiddetlice bir zelzele kaydetmişti.

Merkezinin İstanbuldan 500 kilo metre mesafede olduğu tahmin edilen bu zelzele 23 nisan zelzelesi muntakasında olduğu tayin dilmek tedir. ve geçen zelzeleye nisbetle hafiftir.

Polonya elçisi vefat etti

ANKARA, 12 (A.A.) — Polonya Büyük Elçisi M. Casimir Olshofski bu akşam saat 19,45 te Elçilik binasında kalp sektesinden vefat etmiştir.

Meclis Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşalar Hazeratı ile Hariciye Vekâleti Vekili Şükrü Kaya Bey namına Kalemî mahsus müdür vekili bu akşam hususi ziyaretlerinde sefirin ailesine taziyetle bulunmuşlardır.

İşsizler nüfusu az yerlere gönderilecek

ANKARA, 12 — Memleketin nüfus kesafeti olan yerlerinde geçinme çaresini bulamadıklarından işsiz kalan ve nüfusu az olan mntakalarda yerleşmek istiyen kimselerin o mntakalarda iskânlarını kolaylaştırmak için iskân kanununa bir madde ilâvesini hükümet meclise teklif edecektir. Bu ilâve sayesinde bu gibiler kanunun muavenet hükümlerinden istifade edebileceklerdir.

Prusya'daki Yahudi avukatlar

BERLIN, 12 (A.A.) — Volf Ajansından: Prusya adliye nezareti Prusya mahkemelerinde dava vekilliği etmeğe mezuhan yahudi avukatların millî inkılâptan evvel 3515 kişi iken şimdi 2518 kişiden ibaret olduğu ve mahkemeler nezdinde day. 8299 dur. len avukatların sayı,

Tıbbiyelerin dünkü bayra mına iştirak edenler...

Dün tıp fakültesi binasında tıbbiyeler bayramı yapılmıştır. Merasime saat 2,30 da İstiklâl marşı ile başlanmış, mu zikle beraber tıbbiyeli bütün gençler de koro halinde marşı söylemişlerdir. Bundan sonra fakülte reisi Teyfik Recep Bey Tıbbiyelerin bayramı hakkında da bir nutuk söylemiş, bunu en kıdemli

Tayyare Piyangosu

Dünkü keşidede kazanan numaraların listesi

10 bin lira kazanan
1019
5 bin lira kazanan:
48652
2500 lira kazananlar:
22269 22643
1500 lira kazananlar:
30856 42438
1000 lira kazananlar:
1784 1891 6373 13062
16025 16543 17773 21577
24187 26261

500 lira kazananlar:

418 572 610 718 1165 1424
1618 1618 1802 2045 2369 2891
3625 4012 4232 4711 5477 5708
8144 8191 8368 9352 10532 11149
11215 12362 13290 13439 13781 14944
15768 16098 16802 18210 18804 18845
19131 19569 20011 20881 21042 21958
22253 23630 23687 23839 25718 25912
25939 26060 28067 28387 28404 29554
30252 31192 31587 33546 33716 33759
33941 34310 34648 35268 35703 36048
36222 37064 37095 37112 37917 38047
38412 38466 38544 38589 38603 38697
39416 39619 40222 41816 41998 42335
43849 44376 54445 45830 46117 47059
47429 48894 49153 49273

150 lira kazananlar:

328 4572 4604 6406 6664 8124
10763 11614 13253 16468 16806 16872
20110 21466 21825 21896 25903 26582
29747 30826 31119 31665 33493 33793
33880 33929 34059 34942 38357 37371
37560 37955 40036 45812 46192 48719

50 lira kazananlar:

322 140 258 316 432 484
537 841 1237 1438 1567 1587
1680 2115 2229 2417 2447 2541
2627 2690 2752 2983 3403 3511
3538 3618 3662 3678 3811 3835
3837 3865 4070 4188 4266 4523
4569 4971 5257 5328 5550 5589
5727 5876 6489 6557 6712 7110
7528 7262 7280 7380 8092 8276
8309 8588 8662 8881 9201 9227
8715 8738 8770 9254 9337 9548
9569 9581 9643 9629 9853 9830
10129 10205 10403 10436 10438 10439
10451 10517 10553 10814 10838 10964
11021 11438 11591 11721 11790 11802
12288 12293 12404 12467 12537 12705
12769 12930 13566 13668 13868 13954
14002 14004 14062 14128 14200 14237
14264 14377 14620 14759 14828 14900
14924 15115 15191 15290 15426 15491
15543 15844 15865 16727 17194 17218
16351 16492 16648 18057 18261 18449
17467 17945 18011 19051 19060 19160
18503 18509 18553 19434 19434 19688
19117 19234 19366 20620 20622 21013
19890 20019 20460 21495 21926 21973
21023 21036 21350 22133 22213 22267
22482 22505 22599 22606 22631 22666
22852 23195 23316 23368
23608 23628 23732 24284 24321 24980
25044 25303 25490 25494 25540 25559
25734 25919 26019 26101 26513 26511
26734 26764 26853 27032 27095 27484
27788 27836 28054 28075 28181 28409
28511 28582 28615 28703 28920 29068
29119 29212 29317 29454 29527 30091
30176 30402 30550 30887 30945 31373
31403 31633 31697 31778 32010 32197
32271 32484 32546 32716 32033 33071
33126 33129 33204 33395 33458 33681
33737 33971 34971 34059 34148 34240
34472 34661 34822 34962 35368 35374
35434 35434 35479 35992 35846 35982
36090 36455 36466 36569 36646 36758
36781 36777 36879 37019 37246 37497
37652 37830 37893 37940 38017 38133
38214 37808 38943 39190 39240 39806
40097 40146 40192 40634 40977 41071
41326 41665 41892 41902 41914 42025
42026 42091 42150 42187 42528 42635
42981 42988 43033 43191 43124 43283
43290 43456 43864 44015 44122 44186
44273 44388 44459 44594 44632 44705
44808 44908 45002 45102 45121 45150
45258 45407 45551 45613 46701 45761
46091 46151 46207 46489 46511 46761
46786 46905 46963 47217 47331 47403
47502 47762 47768 47899 48144 48341
48650 48764 48762 48915 49105 49142
49359 49436 49437 49882 49889 49912

30 lira kazananlar:

32 198 319 327 409 519
952 1026 1125 1287 1280 1538
1548 1803 1854 2152 2210 2305
2345 2822 3047 3055 3156 3195
3213 3437 3474 3613 3865 4027
4173 4428 4682 4746 4958 4980
5038 5076 5144 5235 5324 5405
5439 5619 6122 6244 6303 6353
6364 6540 6621 6707 6824 6950
7108 7172 7278 7333 7706 7803
7956 8051 8149 8166 8407 8442
8538 8621 8709 8747 8781 8831
8838 8972 9020 9080 9268 9324
9633 9765 9926 9944 10136 10351
10420 10521 10653 10748 10850 10905
10928 11152 11279 11482 11565 11747
11853 11900 11980 12010 12060 12271
12311 12349 12403 12566 12643 12730
12780 12833 12841 13049 13103 13233
13278 13368 13376 14010 14062 14186
14255 14302 14352 14602 14760 15063
15143 15294 15377 15664 15604 16185
16191 16216 16483 16638 16716 16719

16913 17195 17438 17458 17533 17698
17875 18228 18238 18253 18288 18409
18446 18501 18536 18573 18991 19026
19073 19127 19161 19177 19270 19373
19482 18594 18607 20054 20058 20146
20222 20311 20315 20353 20523 20759
20775 20757 21206 21502 21517 21652
21844 21900 21907 21980 22015 22096
22136 22264 22286 22366 22687 22747
23101 23388 23390 23526 23596 23657
23730 24032 24078 24309 24340 23577
24752 23901 25070 25024 25223 25285
25410 25977 26040 26901 26902 26128
26190 26465 26528 26694 26835 26949
27082 27111 27149 27240 27646 27788
27710 27713 27781 28340 28940 28615
28940 29067 29019 28399 28575 28694
28694 28916 30292 30432 30444 30738
30997 31040 31097 32127 32209 32435
33965 34200 34338 34740 34740 34801
35266 35275 35559 35741 35941 35990
36018 36090 36170 37021 37047 37074
37438 37357 37860 38215 38272 38572
38597 38868 28874 28874 28879 28935
38983 39073 39277 39599 39763 40178
40263 40381 40518 40542 40545 40573
40652 40677 40936 40978 41096 41105
41222 41488 41873 41929 42720 42813
42840 42844 42917 42956 43058 43212
43376 43658 43731 43285 43316 43357
49436 49485 49666 49791 49950

Yeni neşriyat

Bürhan Cahit Bey'in bu romanı yakın bir tarihte Boğaziçide geçen ve dedikodu yıllarca süren hazin bir macerayı anlatmaktadır.
Bürhan Cahit Bey roman kahramanlarının hayatını yomdan takip ederek kendine mahsus zarif üslubu ile bu romana kaleme almıştır.
Bu roman en samimi aile yuvalarının bedii ihtiyacını temin edecek bir incelik ve hassasiyetle yazıldığı için her sınıf karilerin kütüphanelerinde yer bulacaktır.

Yalı çapkını

Bürhan Cahit Bey'in bu romanı yakın bir tarihte Boğaziçide geçen ve dedikodu yıllarca süren hazin bir macerayı anlatmaktadır.
Bürhan Cahit Bey roman kahramanlarının hayatını yomdan takip ederek kendine mahsus zarif üslubu ile bu romana kaleme almıştır.
Bu roman en samimi aile yuvalarının bedii ihtiyacını temin edecek bir incelik ve hassasiyetle yazıldığı için her sınıf karilerin kütüphanelerinde yer bulacaktır.

Davetler

İkramiyelerini almayan malûller

Harp Malûlleri ve Şehit Yetimlerine: İstanbul Harp Malûlleri Cemiyeti Umumi merkezinden:
1 — 930, 931 ve 932 senelerinde her ne sebepten olursa olsun bütün ikramiyelerini almayan (10 seneliklerini alanlar dahil) Harp Malûlleri ve şehit yetimlerinin derhal askerlik subelerine müraatle isimlerini kayıt ettirmelerini son defa olarak,
2 — Bir kaç senelik müterakim malûliyet meşahurını aldıkları halde Divan tasdik tabiri nazarı itibare alınarak kendilerine müterakim bütün ikramiyeleri verilmiş meslekdaşlarımızın tahriren veya şifahan hemen Merkezi Ummiye müraatleri rica olunur.

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18 den 18,45 kadar Sax (Müserref hanım.)
18,45 den 19,30 kadar Orkestra.
19,30 den 20 kadar Fransızca ders (Müptedilere)
20 den 20,30 kadar Osman Pehlivan
20,30 den 21,30 kadar Sax Hafız Ahmet B.)
21,30 den 22,30 kadar Orkestra, Ajans, Borsa haberleri ve sanat ayarı.
VARŞOVA 1411 m.
13,15: Plak. 17: Plak. 17,45: Muhtelif.
19: Mayıs neşriyatı. 21,05: hafif musiki „Sup pe Strauss, Flecter, Kalman". 21,10: Chopin'in eserlerinden konser. 23,45: Müsahabe.
24: Dans havaları.

BUDAPESTE 550 m.

19,35: Ameal cemiyetinin taganni heyeti.
20,20: Dr. Eugen Hubay tarafından keman-Piyano konseri „İlk bahar mahsus parçaları". 21,20: Temsil. 23,50: Haberler. Sonra: Budapeste konser heyetinin konseri.

MÜNİH 532 m.

21: „Wo die Lerche sing" „Çayır kuşunun öttüğü yer" isimli Lehar'ın opereti.
23,50: Gece musikisi.

VİYANA 517 m.

20,35: Eski bir musiki âletle konser.
„Bach" 21,20: „Dağların anası" üç perdelik bir oyun. 23: Ganglberger takımı tarafından operet ve vals parçaları.

PRAG 487 m.

19,38: Almanca musiki neşriyatı. 20,05: Konferans. 20,20: Anne gününe mahsus konser. 21: İslâm musikisi. 21,35: 7. 23: Son haberler.

BÜKREŞ 394 m.

13: Plak. 14,15: Plak. 18: Radyo orkestrası. 19,20: Radyo orkestrası. 20: Konferans. 20,45: Plak. 22: Karışık musiki.

BRESLAV 325 m.

21,20: Bando musikisi. 22: Karışık neşriyat. 23: Haberler. 23,30: „Zec" konser salonundan naklen: Dans musikisi.

3 üncü kolordu ilânları

K. O. Merbut küt'aları ihtiyacı için 145.000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 24 Mayıs 933 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (137) (1988) 2511

1. F. ihtiyacı için 130.000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 24 Mayıs 933 çarşamba günü saat 11,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (137) (1989) 2512

Tire SA. AL. KOM. dan:

Tiredeki küt'atin ihtiyacı için 36819 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22 Mayıs 933 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün Fındıklıda 3. K. O. Sa. AL. KOM. nuna ve münakasaya iştirak için Tirede SA. AL. KOM. nuna teminatlarla birlikte müracaatları. (3049) (1990) 2513

Catalca müstahkem mevki küt'aları ihtiyacı için 40.000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 29 - Mayıs - 933 Pazartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. AL. KOM. nuna müracaatları. (155) (2057) 2642

G. Hd. küt'atı için aşağıda yazılı muhabere malzemesi pazarlıkla alınacaktır. Talip çıkamadığından ihalesi 15 Mayıs 933 pazartesi günü saat 15 se bırakılmıştır. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. AL. KOM. nuna gelmeleri. (157) (2152)

1.— 3 No. lı 1700 fincan maa demir.

2, 5,3 mm 86 Km. demir tel galvanizli.

1,5 Mm. 1,5 Km. demir tel galvanizli.

25 kilo kükürt.

2.— 3 No. lı 580 fincan maa demir.

2,5,3 Mm. 29 Km. demir tel "galvanizli"

1,5 Mm. 500 metre demir tel "bağ için".

30 kilo kükürt.

K. O. Merbut küt'aları ile, 1. F. Küt'aları ihtiyacı için

4000 kilo yoğurt pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 15 Mayıs 933 pazartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. Kom. nuna gelmeleri. (156) (2151) * * *

G. Hd. Küt'atı ihtiyacı için

Fincan maa demir, Demir tel, Bağ teli, Kükürt, Kıtık, katran, direk pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 15 Mayıs 933 pazartesi günü saat 15,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için mezkûr gün ve saatinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (161) (2156) * * *

K. O. merkez küt'aları için

şil salata, 2200 demet yeşil soğan, 1000 demet tere otu ile 20 kilo sirkeye talip çıkmadığından ihalesi 15 Mayıs 933 pazartesi günü saat 14 e bırakılmıştır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (154) (2130) * * *

7. ci Kolordu namına pazarlıkla 1275 giyim nal satın alınacaktır. İhalesi 15 Mayıs 933 pazartesi günü saat 11,30 dadır. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (155) (2131) * * *

Kol Ordu hayvanatı için

pazarlığa konan 50000 adet üç numara Beygir mihna tek lif edilen fiyat pahalı görüldüğünden ihalesi 15 Mayıs 933 pazartesi günü saat 11 e bırakılmıştır. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (153) (2132) * * *

Darülaceze Müdürlüğünden:

Darülaceze çamaşırhanesine müttaşıl bulaşıkhanesi mahallinin (1041) liralık inşaat ve tadilatın münakasası kapalı zarf usulile 25 Mayıs 933 perşembe günü icra olunacaktır. Teminat akçesi İş Bankasına bırakılmalıdır. İlk teminat akçesi yüzde yedi buçuk kuruştur. Taliplerin Darülacezeye müracaatları. (1977)

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı, B. 2362
Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

E G E

16 Mayıs Salı 11 de Galata rihûmından kalkar.

SADIKZADE Biraderler Vapurları

Haftalık İZMİR sürat muntazam İZMİR postası

Lüks kamaraları havi SAKARYA

Vapuru Cumartesi

13 mayıs saat 16 da Galata rihûmından doğru (İzmir) e hareketle pazar günü İzmir'e muvasalat ve pazartesi günü İzmir'den hareketle salı günü İstanbula avdet edecektir.

BARTIN POSTASI

KEMAL vapuru

14 mayıs pazar günü Sirkeci rihûmından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide, İnebolu, Erenye, İliçe ve Abanaya azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentasına müracaat. Telefon: 22134. (3177/28)

BARTIN İNEBOLU POSTASI

CIHAH vapuru

14 mayıs pazar günü hareketle Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide, İnebolu, İlişi iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci Paket postahanesi karşısında merkez acentasına müracaat. Telefon: 22967. (3196)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Satılık Mutena Arsalar

Esas Mevkii ve Nevi Teminat Lira

103 Büyükkada Nizam caddesi atik 25 cedit 7 ve 60

Ada ve Parsel No. lı 107 6 metro arsa

542 Üsküdar Kısıklıda Alemdağ caddesinde atik 6 cedit 4 No. lı 224 metro arsa 30

218 Beşiktaşta Sinan Paşa mahallesinde taş is kelesi sokağında 27-29- 31 No. lı arsa 125

522 Heybeliada İstrado Volisi Balâda muharrer 103 ve 542 esas No. lı arsalar peşin bedelle ve 218 ve 522 esas No. lı emlak 8 taksitle bilmüzaayedede satılacağından taliplerin ihaleye müsadir 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat on altıda şubemize müracaatları. (2164)

İstanbul Sıhhi Müesseseler Muhasebeciliğinden:

1000 Kilo fersude amerikan bezi parçaları

1000 „ fersude aba parçaları

500 „ hurda bakır

1 adet overlant marka otomobili

Bakırköyde akliye ve asabiye hastanesinde fersude olarak bulunan yukarıda yazılı dört kalem eşya 15-5-933 pazartesi günü saat on üçte müessesede pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin vakti muayyeninde müracaatları. (2145)

Nakit Mukabilinde Satılık Emlâk

Beyoğlu Kazası Defterdarlığından:

Mahallesi Sokağı No. sı Zırra Muhammen kıymeti

Feriköy kısım 2 Çifte ce 54 2200 00

vizler

Hasköy Abdüs Cezayirli 62 300 00

selâm

Na' t veya mübadil bonosu mukabilinde satılık emlak

Kasımpaşa Eyyühüm 1 700 00

Emin camii

Balâda evsafı muharrer emlakın satış ve icarları 24 Mayıs 933 tarihinde ihale olunmak üzere müzaedeye konulmuştur. İsteklilerin yevmi ihale saat 15 te yüzde 7,5 teminat akçeleriyle Beyoğlu malda iresinde müteşekkil komisyon müracaatları İzmirdir. Tafsilât istiyenler daha evvel müracaat edebilirler. (2081)

Milliyet'in romanı: 1

ERKEK KISMI

Ankaralının Defteri

Erzurum kongresinin bilinecek tarafları da var

Kâzım Karabekir Pş.'nin hazırladığını söylediği kongreden eser yoktu

Hattâ Gazi Erzuruma geldikten sonra bile kongrenin açılmasına müşkülât gösterilmişti

Millicinin Ankaralının Defterinde bahsettiği Celâlettin Arif Bey ve teferruatına ait mesele üzerine Kâzım Karabekir Paşanın yazdığı mektubu ben de okudum. Bu mektuptan maksat "Millî mücadeleyi ilk düşünen ve Mustafa Kemal Paşaya İstanbulda ilk defa bu fikri veren, Paşa daha İstanbulda iken Şarkta işe başlayan, Erzurum kongresine millî nüveyi hazırlayan, İstiklâl harbini kazanan benim hep ben ve ben" demekten ibaret olduğunu hayretle gördüm. Bu vakayîyi karışmış, içinde ve meselenin mahiyet ve hakikatini bilenler hâlâ yaşamakta bulunmuş iken, Kâzım Paşanın bu derece tahrif ve tağyirine hayret kelimesi az gelse gerekirdi.

Paşa Erzurum kongresini hazırladım ve millî nüveyi kurdum diyerek 19 Haziran 335 perşembe günü saat 14 te Erzuruma geldim. (Niçin Bitlisi terk ve niçin Erzuruma geldiğini bilenler bilir, şahsıma ait bu cihetten bahsi sadat harici gördüm)

O gün Kâzım Paşayı, vali Münir Beyi (elyevm meb'us) ziyaret ettim. Kâzım Paşa ile mülakatımda ahval ve hâdisattan bahsederek kendilerinden bir fikir almak istedim. Maatteessüf kurduklarını yazdığı millî nüveden hiç bir şey söylemediler ve beni Trabzona kadar vesait tedarik ederek gönderebileceklerini söylediler. Fakat ertesi günü Gazi Hazretlerinden gelen bir telgrafta kendilerine Erzurumda intizar etmekteyim iş'ar buyrulduğundan Gazi Hazretlerinin Erzurumu teşrihi tarihi olan 3 Temmuz 335 gününe kadar on üç on dört gün Erzurumda kaldım. Bu müddet zarfında temas ettiğim zevattan anladığıma göre, vaziyetin vahametini görerek, her muntakada bazı vatanperverler düşünmeğe başlamışlar ve bazı teşebbüslere girişmişler. Bu cümleden olarak merkezi umumî İstanbulda olmak üzere Erzurumda, Elâzizde "Vilâyet Şarkîye Müdafaa Hukukî Millîye" cemiyetini teşkil etmişler. Nasıl ki Trabzonda da Muhafazai Hukukî isminde bir cemiyet olduğu gibi, merkezi İstanbulda olarak Trabzon ve havalisi ademi merkeziyet cemiyetini teşkil etmişlerdir. Erzurumda cemiyet katibi olan hararetli gençlerden Cevat B. ile tanıştım. (Elyevm Almanyada talebe müfettişi). Beni cemiyetin merkezine götürdü. Uzun hasbîhallerden anladım ki, bu cemiyet Erzurumda bir kongre akdini düşünmüş ve civar vilâyetlerden murahtımlar istemiş ve kongre gününü de on temmuz olarak tesbit etmiş de haziranın nihayetine geldiği halde hiç bir murahtımların yola çıkmamış ve Kâzım Paşanın iki cephe bir hareketi hissedildiğini İstanbul hükümetine ve Erzurumdaki İngiliz heyeti askeriyesine karşı mumaşaatkarane hareket etmekle beraber cemiyete de gûya müzaheret eder gibi gördüğünü ve bundan bir şey anlayamadıklarını yanayaklı anlattılar. Gazi gelinceye kadar birçok zevatla temaslarda bu cemiyetin İstanbul merkezinin şubesi olarak halk tarafından yapıldığını, fakat himayesiz kaldıklarını söylediler. O zaman belediye reisi bulunan Zakir Efendi ve misafir olduğum jandar ma alay kumandanı Ferit Beyin (Elyevm İstanbul jandarma munta ka müfettişi) hanesinde geceleri gelen zevatla yapılan hasbîhallerden çıkan netice hep bu idi. Mustafa Kemal Paşa geliyor, sabredilmesi lâzım olduğu tavsiyesinde bulunurdum. 3 Temmuz Paşa Hazretleri geldiler. Kâzım Paşanın ha-

zırladığım dediği kongreden eser olmadığını gördüm. On üç gün teahurla kongrenin küşat olunabilmesine ancak Gazi Hazretleri muvaffak oldular. Şu halde Gazi gelmeden evvel Kâzım Paşanın hazırladığı millî nüve ve kongre nerede idi?

"Her şey hazır, hazırladım, yaptım" demek kolay, fakat canlı şahidi olan bizler Gazi gelip te işe başlayınca kadar bundan eser görmedik. Mademki kongre hazırlanmış, hazırlanmış, o halde küşadında gösterilen müşkülât ne idi? Kongrenin küşadı takarrü edince Kolonel Railyon Gazi Hazretlerine geldi (Gazi vali Münir Beyin terkettiği dere kenarındaki hanede oturuyordu) Gazi Hazretleri, kapıdan girilince sağdaki odada kendisini kabul etti. Kongrenin küşadından sarfınazar olunmasını ve aksi takdirde kuvvei cebriye istimaline mecbur olacağını beyan eden Kolonel, Gaziden hiç bir kuvvet buna mâni olamayacağına dair kat'i cevap alınca odadan çıktı.

Ben meseleyi Kâzım Paşaya anlattım. Kongrenin küşadına mâni olmamak ve taarruza uğramamak için kuvvet gönderilmesini söyledim. Razi olmadı. Nüveyi, kongreyi hazırlayan zat böyle mi yapmalıydı? Kendisi bizzat meydana atılarak "kongreyi açınız!" ben buradayım" demeli değil miydi? Paşa bugün "ben yaptım" diyebilmek için vaktile kendisine vuku bulan bir teklifi kabul etmesi lâzımdır. Yani Gazi Hazretlerinin Erzurumu teşvirlerinde hemen her gece içtimalar yapılyodur. Gelir gelmez vali Münir, Rauf Bey, Karabekir Paşa, Süreyya Bey, ben, Kâzım Paşa (İzmir valisi), Hüseyin Bey (sefir), doktor Refik Bey (Sihhiye vekili), hazır olduğumuz halde Gazi umumî ve hususî vaziyeti ve itihaz edilecek hattı hareketi ve gayri müsait vaziyetleri ve mehaliki, fedakârlığı uzun uzadıya izah buyurdular ve önde bulunacaklarını, gayeden kanı bahasına olsa bile dönmemesi, memleketi kalacak son bir tepede son nefeslerini verinceye kadar işe devam edeceklerine karar verilmesi lâzım geleceğini bu kudret ve kuvveti haiz olmanın teşebbüse geçmemelerini ve bu vaziyetin resmî makam ve üniformaya sığarak hafi bir surette tedviri kabul olamayacağını ortaya atmak ve çıkmak lâzım geleceğini ve bu vaziyete göre lâzım gelen adamın mutlaka kendisinin olacağı mevzu bahis olamayacağını, bu memleketin evlâtlarından birinin ortaya atılması lâzım geleceğini; bu evsafı başka bir arkadaş düşünmek mümkün olduğunu ve bu izahata hemen karar verememiş miydi? Ve kabul etmiş değil miydik. Hep el altından, hep el altından.. O halde şu mektubumla Kâzım Paşayı memnun edemediğime müteessifim. Fakat ne çare ki hakikatler şu veya bu zati memnun etmek için tahrif ve tağyir edilemez.

Mazhar MUFIT

İlkbahar koşuları

Yapılan beş koşuda hangi atlar kazandı?

ANKARA, 12 (Telefonla) — At koşuları bugün hava güzel olduğu için zevkle takip edildi. Koşu yeri oldukça kalabalıktı. Meclis reisi ile Başvekîl Paşa, Dahiliye, Millî Müdafaa ve Ziraat vekilleri ile kor diplomatige ve şehrin yüzsek sınıfına mensup bir çok zevat ve hanımlar koşuları takip ettiler. "Yeniler koşusu" ismini taşıyan birinci koşuda Ahmet ve Fikret Beylerin Samsol'u birinci ve İsmail Hakkı Beyin Lânesi ikinci geldi. Rağbet koşusunda Ahmet ve Fikret Beylerin Frik'i birinci, kaymakam Hilmi Beyin Besyari ikinci geldi. Çatal koşusunda Ahmet Ef. nin Ünlü'sü birinci, Ahmet Kemal Efendinin Çakırı ikinci geldi.

Keçiören koşusunda Hasan Ağanın Udetas'ı birinci, Ahmet ve Fikret Beylerin Piper'i ikinci geldi. Sülün koşusunda Emir Salih Ef. nin Klas'ı birinci, Ziya Beyin Yavuzu ikinci geldi.

Yüz sene

Eski Ankara kadını nasıl yaşamıştı?

ANKARA, 12 (Telefonla) — İsmet Paşa Kız Enstitüsünde bugün bir eski Ankara kadını sergisi açılmıştır. Bu sergide Ankara kadınının son yüz senelik yaşayışı ve kıyafeti teşhir edilmiştir. Sergi bir hafta sürecek.

Bir teklif

ANKARA, 12 (Telefonla) — Mükel leflere vergi karnesi verilmesi hakkında ki lâihânın Mecliste müzakeresinden sonra İsmail Kemal Bey (Çorum) bir takrirle kanunun idare hususiyelerine ait vergilere de teşmilini istemişse de bu nun ayri bir lâihâ mevzuu olduğu ve Dahiliye Vekilinin de müzakere hazır bulunmadığı nazarı dikkate alınarak teklif reye konmamıştır.

Tavuk kongresi

ANKARA, — Yakında İstanbulda bir tavuk kongresi toplanacaktır. Kongrede görülecek mesele, memleketimizi zehal eden ve memleket tavuklarının ıslahı için kullanılan cins tavukların memleketi hastalık getirdikleri ve ıslaha yaramadığı hakkındaki bazı iddialardır.

bugün ben, hep ben yaptım" demek şeyhin kerameti kendisinden menkul demek olmaktan başka bir şey değildir.

Kongrenin seçeceği heyeti temsilîye meselesinde Kâzım Paşanın o garip fikri ne idi? "Gazi, Rauf Bey heyeti temsilîyeye girmemeli. İkinci derecedeki zatlar girmeli Paşam, onları el altından kullanma!" Bu ne demektir? Gazi el altından idare zamanının geçtiğini, meydana atılmak lâzım geleceğini bize ilk gece söylemiş miydi? Ve kabul etmiş değil miydik. Hep el altından, hep el altından.. O halde şu mektubumla Kâzım Paşayı memnun edemediğime müteessifim. Fakat ne çare ki hakikatler şu veya bu zati memnun etmek için tahrif ve tağyir edilemez.

Mazhar MUFIT

K. Karabekir Pş.'nin 4 üncü mektubu

Kâzım Karabekir Paşa bu mektubunda şarkta gördüğü işleri anlatıyor

İkinci safha

Erzurum ve Sivas kongreleri

19 Nisan 335 te Trabzona çıktım. Barutcu zade Ahmet Efendi riyasetinde ki Muhafazai hukuk heyetine tasavvurlarımı anlattım. Ve bir nam altında bütün Şarkta birleşmek hususundaki fikrimi söyledim. İngiliz donanmasının tesirinden korktuklarını söyledim. Açık şehirlere karşı bir şey yapamayacağını harbi umumiyi misal göstererek, Rus donanması şehri yalması halde daha medeni bir milletin donanması neden yakını dedim. Ve Yunan vapurları gelmekte olan Rum muhacirleri ve İngiliz erkânı harbiye-i haritasının tesbit ettiği (bu haritayı bir yaverim Pangaltı İngiliz karargâhında görmüştü) hududu anlatarak fikrimle yürümezlerse Ermeni veya Rum satrâpları altında namus ve hayatlarının mahvolacağını izah ederek ikna ettim. Benden ayrılmayacaklarına söz verdiler.

3 Mayıs 335 te (1919) Erzuruma geldim. Hoca Raif Efendi riyasetinde ki Erzurum müdafaa hukuk heyetile de bu millî esaslarda samimî görüşüm Trabzonda İngiliz donanmasından korkulduğu gibi burada dahi ordundan tabliye veya terhisinden korkulduğu Raif Efendi söyledi. Ben buna itiraz etmeyin meydan vermeyeceğimi ve Erzurum şarkında ölmedikçe Erzurumun tabliye edilmediği ve ordunun terhis mevzuu bahsalamayacağımı söyledim ve kendilerinden şu ricada bulun-

(Şarkî vilâyetlerin teşekküllerinin birleştirilmesi ve silah teslim etmemek ve maruz kalacağımız tecavüzlere karşı harbe geçmek fikir ve kararımın benden sadır olduğunu veya olacağını muvafık görmüyorum. Behemahal hal kın ruhundan kopacak, millî gaye, millî kuvvetile bana emredilecektir.

Bu işte İngiliz kontrol heyetinin ve hükümetin haberi olmamalı ve cidalimiz bir generalin isyanı değil millî istiklâlimizin kurtarılması için milletin birlik ve azminin tecellisi olduğu cihana gösterilmelidir. Bunun için Benimle temas mühim hususlara has redilmeli ve buna bir veya iki zati me mur ederek diğer ihtiyaçları furka kumandanı Miralay Rüşti Beyle görüşmelisiniz. Her askeri makama sizlere yardım için emir verdim.)

Benimle temasta bulunmak üzere Hoca Raif Efendi ile Necati Bey memur edildi.

İşte bu esaslar üzerinde halk benim hiç müdahale etmediği halde yer yer birbirlerle yazışarak anlaşılabilir ve Erzurum kongresine karar verdiler.

Bu tarihte kolordumun kuvvei umu miyesi 17,860 insan, ve 33,323 silah idi.

Halk millî nüveyi teşkil edecek olan kongrenin içtimasını ihzar ederken ben de mesaimi âtidedeki noktalara hasrettim.

1 — Ordunun taarruzî bir harbe hazırlanması.

2 — Çocuklar ordusu teşkili (ölmekte mahkûm kimsesiz çocukların ordu himayesinde kurtarılması ve yetiştirilmesi)

VERNER

Ankaranın en lüks TUVALET salonu
Bankalar caddesi
Tel: 3240
Ankarapalası
Tel: 3490

2606

si) (harbi umumî fecayiinden kalan bu kabil dört bin çocuğun hayatını kurtardım ve bunlardan iki bin çocuğun da muhtelif sanat subeleri veya mektepler vasıtasile hayatta muvaffak olmalarını temin ettim)

3 — Millî taazzuvun her sahada inkişafı için orduca muavenet.

4 — Türklerle Kürtler arasında ayrılık gayrılık olmadığımı her iki milletin irken, ve dinen bir olduğunun ve karışmazdaki tehlikenin müsterek olduğunun telkini ve aşiret alaylarının da harbe kabiliyetli bir hale getirilmesi, her ihtimale karşı bir Kürt isyanını da derpiş ederek askeri ve hususî tedbirler de aldım. Bunlardan başka İstanbul hükümeti ve İngiliz kontrol heyetinin birlikte uğraştığı:

1 — Askerî teşkilâtın küçültülmesi.

2 — Bazı kumandanların İngilizlerle teslimi veya İstanbul istenilmesi.

3 — Silâhların sürgü kolu ve kamaları ve cephanenin İngilizler tarafından alınması.

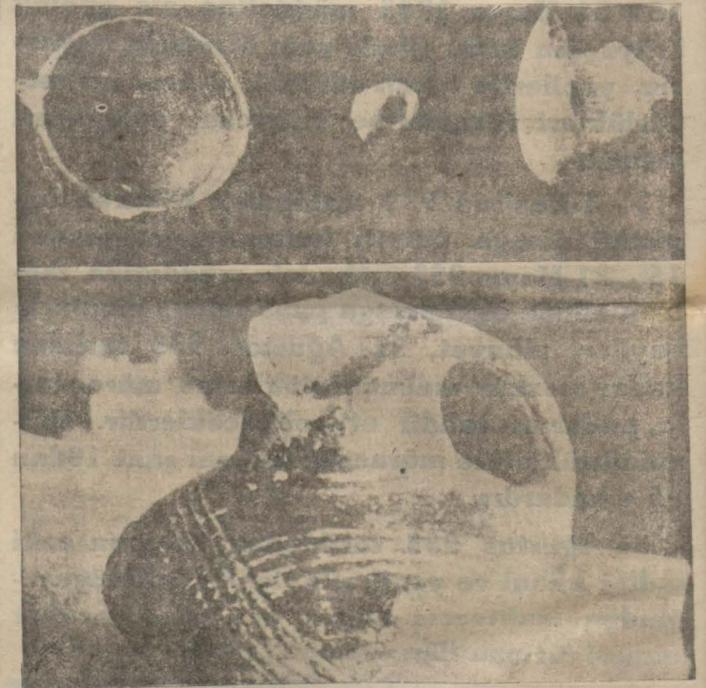
Birinci ve ikinci maddeyi ben temin ediyordum. Üçüncü maddenin temini için dahi bidayette bazı tedbirlerle bir hayli zaman kazandım. Vasıtâ nakliye ve para olmadığı için Trabzona sevkine imkân olmadı ileri sürerek işi İstanbul ile muhabereye döktüm. Şimendiferle Ermenistan ve Gürcistan için Batuma sevk meselesini dahi geceleri yarları yıkturarak yağmur ve fırtınadan yıkılmış vaziyetinde rapor ettirerek bir hayli vakit kazandım. En son olarak ta zabıtlarımızı köylü kr-

yafetine sokarak İngiliz müfrezesi ne zaretinde gitmekte olan bir treni hücum ettirecek kendi muhafızlarımızı döğdürttüm ve İngiliz muhafızlarını tehdit ettirdim. Ve treni de Erzuruma çevirttim. İngiliz heyetile de ipi koparmak için Müdafaa hukuktan bir heyet bellettim. Müftü Sadık, belediye reisi Zakir, Müdafaa hukuktan daha birkaç zat geldiler. Kendilerine şu ta limatı verdim. "Siz, beni silah ve cephaneyi neye teslim ediyorsunuz diye tehdide gelmiş olacağız. Ben de si ze İngiliz heyetinin ve hükümetin ısrarları karşısında kaldığımı söylemiş olacağım. Buradan doğru İngiliz kontrol heyeti reisinin kararına gideceksiniz, ve (silâh ve cephanelerin gönderilmemesi için kumandanı tehdit ettik, bunu siz yaptırıyorsunuz. Bu, hayatınıza mal olur) diyeceksiniz Ben şimdi kendilerine haber veriyorum" diyerek Lord Gürzonun kardeşi Miralay Ravlensona şu haberi gönderdim:

Şimdi bir heyet nezdime geldi: (Silâh ve cephane teslim ederseniz seni de Ravlensona da taşu tutarız. dediler. Şimdi size geliyorlar. Halkın bu şiddetinden ben korkuyorum). dedim. Aradan bir müddet geçtikten sonra be lediye reisi Zakir Efendi bana şu malûmatı getirdi:

Paşam. (İşi berbat ettik. Haberin olsun! Biz Ravlensona yanına girdiğimiz zaman Ravlensona çok kızgın bir halde ayağa kalkarak yumruklarını sıkı. Ve daha biz lâfa başlamadan:

(Devamı 5 inci sahifede)

Haymana yolu üzerinde yapılan harriyat meydanı çıkarılan eserler

Ankara SINEMALARI

Yeni Fu gece

PRENSES STROGOFF
Sevginin her şeye hakim olabileceğini en sarîh hadiselerle yaşayan bir eser.
İlâveten dünya haberleri ve iki kısım ikamet vesikası

Bugün bu gece Kulüp

CENUP YILDIZI
Çöllerin esrarlı, derinliklerinde yaşayan aşk ihtiras ve macera ilâveten ikamet vesikası ve dünya haberleri

Ankara satış mağazası

15 Mayıs Pazartesi Günü Açılıyor.

(3198)